

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
15 septembrie st. v.
27 septembrie st. n.

Ese in fiecare duminică.
Redacțiunea :
Strada principală 375 a.

Nr. 37.

ANUL XXVII.
1891.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei

S é r a.

Ruptă din noian de umbre, séra tainic se coboră,
Din zefiri făcându-și aripi și luând glas din isvora,
Se întinde, se lățește și cu vîlu-i instelat
Copere, îndurătorea, pe sérman și pe bogat.

Nalte bolțile albastre pîrtă pe cărări de razé
Vecnic zimbitori lucéferi, iară luna 'naintézá
Ca regină insoțită de-un cortegiu desfétător,
Ce din stele curtesane e compus, admirator.

Muncitorii lasă câmpul, sapa lasă, lasă plugul,
Boii, ce din țori purtară până séra, lasă plugul;
Stoluri de fiăcâi și fete vin spre sat vesel cîntând,
S'aud glume pipérate, s'aud chiote sburând...

Ciurđi de vaci și de oi turme harnic se cobor' pe cósle
Și cu muget, și cu behet, ca frânturi de-o mare óste,
Intră 'n sat și-aduc miróse din bogatele câmpii,
Aduc ugere 'ncărcate pentru vêrstnici și copii.

Curtea-i tîrg de vorbe multe, toți se 'nvêrt ca la poruncă,
Unii 'n casă, alții 'n șură: un sfêrșit să dea la muncă;
Iar' când cina se vestește, toți se 'nșirue cu drag,
După mésa 'ntinsă 'n curte pe prăjinile de fag.

Glumele pornescu-și rostul; crește, saltă voia bună,
In vecini zăresc un mare cocostêrc cu pliscu 'n lună:
Este cumpêna fântănei, ce cu sarbêd scârțait
Pare că e cocostêrcul gata de călătorit...

Timpul fuge dinaintea muritorilor cu hazul,
Sgomotul se risipește, liniștea trece pîrlazul
Și sub strașine stufose se ascunde 'ncteișor,
Ascultând cîntecul mamei, ce-și adôrme-un puișor.

Armonia se resimte 'n codru, vale și câmpia,
Un zefir desmiêrd-o flóre, trist un grier cîntă 'n via;
Ochii stêrelor mărețe se prevéd schinteietori
In oglinđile de apă și in roua de pe flori.

Es din ziduri lilieci fâlfăind din aripi grele,
Ei se par că-s a naturii stêguri triste și de gele,
Când se plimbă fără sgomot prin vêzduhul aromit,
Ca gândirile 'ntristate intr'un suflet osîndit...

Dar in liniște, departe, se aude-un glas de clopot,
Ingânat se pare glasul de-un suspin cu jalnic ropot:
E suspinul despărțirii dintre sóre și pămênt,
Ce ne spune, că mărirea încă-și are un mormênt.

Limba de aramă bate clopotul și 'nctet stêrnește
Sufletele din gândirea lunei ce ne ocolește;
Iar din buze curg smerite și duióse rugăciuni
Cătră tatăl tuturor din cereșile regiuni,

Sunetul de clopot face să tresară pásêrica,
Ce-și ascunde gingaș capul sub aripă; — floricea
Sôrbe cu sfîlă roua și se 'nchină umilit
Celui, ce c'un picur dulce inima i-a rêcorit.

Sbóră sunetul departe, și 'n mișcări tremurătore
Aerul îi duce vestea peste câmpuri roditóre,
Și se pierde in pădure, ori adôrme 'ncteișor
Pe o pajiște, ce-și scaldă margina intr'un isvor.

Umbra crește pe colnice, arborii se pierd in umbră,
Murmur lin s'aude 'n vale: e a nopții voce sumbră,
Ce deștêptă visuri blânde 'n inimile fecioreșci
Și gândiri consumătore 'n sufletele bêtrânești.

Unora povestea nopții este basmul fericirii,
Altora e epepeia tristă a nenorocirii,
Fiecare simte 'ntr'ênsa eu-l seu nefățarit,
Elegie-i pentru unii, pentru alții hymn slăvit!

Ce e pentru mine? — Spuneți voi isvór' ale durerii,
Ce-mi udați cu 'mbelșugare triste nopțile vegherii,
Când cu dor fără de sêmên chem lucéferul ascuns
După norul, ce se pare necuprins și nepêtruns...

Seghecin, august 1891.

Traian H. Popu.

Drac bălțat.

(Farsă.)

I

Sți un derbedeu corupt până in măduva óselor,
Ni-ai mâncat pân' acum o mulțime de parale,
dar pe viitor n'ai să mai veđi nici-o lăscacé dela
mine. Și țî-o spun verde: te desmoștenesc! scurt!

— Dar unchiule...

— Așáaa! nu mai merge nici-un dar; ce cređi,
că nu te cunosc ce fel de pómă-mi ești? umbli să
me incurci cu vre-o nouă coțcárie, ai? lasă, lasă că
șcim noi cât îți plătește pielea. Nu mai merge cu
gogóșele, verișcane, nu mai merge!

— Déca n'o să me lași să vorbesc, n'am să pot
spune nimic.

— Ei bine, ce vrei, bani? nu ți mai dau; m'ai înțeles?

— Și nici me gândesc să-ți mai cer.

— Cum?

— Ei da; de ați înainte n'am să ți mai cer nici-un ban, am venit numai să-mi iau adă de la dta, pentru că mâne plec. Am să fac un voiagiu impregiurul lumii.

— Tu?

— Se 'nțelege că eu.

— Aș fi curios să știu cu ce, când tu n'ai nici frânta de para.

— Asta e secretul meu!

— Secretul teu! par că noi nu cunoșțem soiul acesta de secrete; ai fi găsit vr'un prost căruia i-ai fi dat cêră în loc de aur.

— N'ai ghicit.

— Séu pôte vr'o bobornită cu câteva mișóre de galbeni pe care le tócă în comptul mustăților tale?

— Nici asta nu e unchiule, și află tot'dodată că m'am schimbat cu totul și că nu mai sînt acela de până acuma.

— Ei ași! asta e mai bôcănă! spune-mi că turnul Colții e tot acela unde eră înainte de a-l dărîmă, că Dimbovița curge în sus, iar peșcii se prind fripți gata, tóte aceste le-aș crede, dar că tu te-ai schimbat, asta nici-odată; ce dracu! nu-mi cunosc eu arama?

— Cum poțșeci unchiule; eu n'am să te trag de mănecă ca să me cređi; am venit, după cum ți-am mai spus, să-mi iau adă de la dta.

— Ei bine mē, dar fără bani n'ai s'ajungi nici la Chitila.

— Ți-am mai spus unchiule, că de ați înainte n'am să te mai supăr cu nici-o lăscac; mi-am format eu singur averea.

— Dar unde dracu, că dór n'ai fi spart vr'o bancă ați nópte?

— A unchiule la ce te gândești!

— Pai me gândesc în tot felul: până mai eri erai sărac lipit pământului și acum îmi spui că ai o avere; nu e de mirare?

— Dta nu știi proverbul: că ce aduce...

— Ciasul n'aduce anul? asta așa e; dar numai să dea Dșeu să fie așa, căci m'ai mințit de-atâtea ori, încât mi-e frică să te mai cred chiar decă ai spune și adevărul.

— Ei unchiule! conform cu impregiurările face cineva ce pôte, decă nu pôte să facă aceea ce vré.

— Tóte bune, dar nu-mi spui și mie cum ți-a cădut averea pe cap așa tamnesam?

— E un secret care nu-mi aparține și deci nu pot să-l tradez.

— Ce spuneam eu, tot vorba mea e: ai spart vr'o bancă ori ai omorît pe cineva.

— Ia taci unchiule nu mai glumí! am eu aerul unui hoț séu al unui asasin?

— Bine mē, đic și eu; lucru curat nu e, Dne tereșce!

— Ba e curat ca și aurul al cărui secret de fabricațiune l'am descoperit eu.

— Ce tot cânți tu acolo? Ai inebunit? Tu și să descoperi secretul aurului; aferim!!

— Pe onórea mea!

— Tot onórea aceea e cu care m'ai înșelat până acuma?

— Dta lasă gluma unchiule, îți vorbesc sincer și aș puté să-ți probez ori când ai voi... dar ce dór ai dta de tóte acestea, nu te intereséză câtúș de puțin; adăo unchiule!

— Ea mai stăi mē, nițel.

— Nu pot unchiule, trebue să plec cu trenul de 3 și 45 și nu mi-am pregătit nimic.

— Și că dă-le dracului de pregătiri, că le-oi face... đici că ai puté să-mi arăți și mie această minune?

— Ori când vei voi, acum înse me grăbesc; adăo unchiule.

— Mii de draci! dar n'ai să stai odată?

— Iată că stau; ce poțșeci?

— Mēi Costică! uită-te la mine.

— Ei bine, me uit.

— Mē! n'o fi o nouă șarlatanie aceea ce-mi spui?

— A unchiule! dar dta me însulți pentru a treia óră; și me mir ce te intereséză așa de mult lucrul acesta? decă nu dai nici un ban, n'ai drept la nici-o socotélă.

— Atunci arată-mi și mie.

— Nu se pôte, unchiule.

— Nu se pôte? și de ce me rog?

— De ce, de ce? pentru că nu se pôte. Am cuvintele mele...

— Ei bine, dar pentru unchiul teu?

— Pe onórea mea îți spun, că-mi e peste puțință.

— Mē, nu mai vorbi prostii, știu eu ținta ta: vrei să-ți dau ceva ca să vorbești! ei bine vei avé 100 de franci.

— Ha! ha! ha! ha! știi că ești nostim, unchiule?

— Ce riđi bre!? suta de franci nu se gășesc pe tóte cărările.

— Nu đic ba; dar lucrul acesta m'ar fi măgulit acum patru đile când n'aveam nici-o lăscac, dar ați...

— Așa e; dar atunci ce vrei?

— Nu vreau nimic.

— Atât mai bine. Bôtu meu. Ca asta am probezi că încă sînt scumpal teu unchiu; nu este așa?

— Me mai întrebí! Dta știi că am ținut întot-d'auna...

— La banii mei! O știu.

Boerul Mocovei eră cel mai sgârcit om din acel oraș. Avea o avere de peste 400,000 de franci; nu avea altă rudă decăt pe Costică și cu tóte acestea bietul tiner se rugă câte o săptămână până ce scumpul lui unchiu să se milostivéză a-i da o sută doue de franci.

Nu e mai puțin adevărat că în mai multe rânduri recursese la fapte josnice; dar trebue să-i dăm dreptate, căci fără asemenea proceduri, l'ar fi dat de mult afară din casă proprietăresa.

În momentul când îl gășim vorbind cu unchiul lui își formase un plan măreț. Șciea din esperință, că boerul e sgârcit și tocmai această córdă voiá s'o atingă, de óre-ce îi făcea mare necesitate 2000 de franci, pe care nu i-ar fi putut luá nici-odată cât ar fi trăit bêtăranul.

Am vėđut primirea ce i-a făcut acest modei de unchiu, și cum s'a schimbat de repede când a auđit că nepotul lui descoperise secretul fabricării aurului.

Sgârcitului i se presentă ocazia de a-și mai mări capitalul și pe tóte căile posibile se cășneșce ca să profite de ocașie.

— Ei aide Costică! arată-mi minunea.

— Să mănecăm întei, unchiule.

— Și după mész?

— Voi fi al dtale.

Nici-odată nepotul nu mănecase așa de bine la unchiul seu care devenise de o bunătate esemplară.

II

Sunt amândoi într'o odae dosnică în fața unui ciau de tuciu, pus pe niște pirostriu sub care arde lume de stejar.

Costică scote din busunar o cutie cu un praf galbiu în care avusese grije mai dinainte să introducă 70 dr. pilitură de aur. După ce turnă praful în ciau, încep să mestece cu un băț mic. Praful galbiu se descompune și remase în fundul ciauului aurul topit pe care Costică îl resturnă într'un pahar cu apă; în urmă îl scote, ia o pētră nēgră, face câteva sgăriituri pe dēnsa și tōrnă apă tare; sgăriiturile rămān galbene ceea ce e proba că e aur curat. Unchiul rămāne cu gura căscată.

— Ei bine unchiule te mai indoești?

— Mare minune! dēcă aș fi murit, n'aș fi știut asta. Și ai multe cutii, Costică?

— 150, unchiule.

— Cât aur ai putē să scoți din aceste 150 de cutii?

— Făcēnd socotēla cāte 10 dr. la cutie are să dea tōte 1500 de dr.

— Știi ce Costică; vrei să facem un tērg amēndoi?

— Cum unchiule?

— Uite: tu pentru că ai meșteșugul în mână, poți fōrte bine să faci alte 150 de cutii, iar pe aceste gata să mi le vinți mie cu 5 franci una.

— Dar unchiule...

— Nici-un dar; gāndește-te că tot ție are să-ți rămāe. Aide, adă cutiile și să-ți număr banii.

— Bine, dar ce voi spune asociatului meu cānd me va întrebā unde sūnt cutiile?

— Cānd vrē omul gāseșce: n'ai decāt la nōpte să faci altele.

— A! iată o idee minunată.

— Vra să dīcă te învoești?

— Că să mă la rețin; dar pe onōrea mea numai pentru dta fac lucrul acesta; să me cređi.

— Bine, îți mulțumesc; du-te de le adă.

III

— Aș! sūnt tocmai 150; ține banii.

Costică bagă banii în busunar.

— Apropo! unchiule! uitasem ceva.

— Ce?

— Cānd ai să fabrici aur, să nu cerci cumva să te gāndești la «drac bālțat» cāci se stricā farmecul.

— Bine că mi-ai spus; am să me ferese.

IV

Trecuse doi ani.

Costică cheltuisese banii și pentru că auđise că unchiul e bolnav reu, dēnsul veni să-l vedā.

— Da bine, cum te gādesc unchiule?

— Tu nu veđi? reu! reu de tot, nepōte!

— Apropo! ce-ai făcut cu aurul?

— Naiba să te ia! Bine mēi nerodule, cine te-a pus pe tine să-mi pomenesci de «drac bālțat»? eu care nici nu visam de dēnsul, cum voiam să fac aur, înai veniā în minte, și nu puteam să-l gonesc eu nici un pref. De supērare uite, m'am îmbolnāvīt; acum inse pentru că ai venit tu, după ce m'oi face bine, să-l fabricām amēndoi.

— E lucru lesne; poți fi fără grige; am să-l fac eu tot.

— Bravo nepōte!

V

Dupā trei luni unchiul a gāsīt de cuviință să se transpōrte în împērāția cerurilor, lāsānd pe scumpul

lui nepot stāpān peste tōtā averea; iar cutiile cu faimosul praf de aur Costică le puse într'un galantar pentru a-și mai aduce aminte cāte-odatā farsa ce jucase unchiului seu.

Gr. Mărunțianu.

Jertfa de sine.

— Piesă de Eugen Scribe. —

(Urmare.)

Scena VIII.

Georgina, singură, pe canape.

Ei cum! a plecat... s'a dus!... și nu se întōrce! îndrāsneșce să nu se întōrcē! (Se aude o întorsătură de cheie ce Morton o face la ușă.) S'a incuiat! (Se scōlă.) A! iată-me amarnic înțepată! și nu dōr acum pentru dēnsul; dar pentru mine, va trebui să-l umilesc! Pentru ca să-l atac și să-l înving inse, va trebui cel puțin să-l cunosc, și să știu cu ce dușman am de-a face.

Scena IX.

Darsie, Georgina.

Georgina. Dta ești, milord?

Darsie. Da, adorabila mea miss! îți aduc contractul nostru, ca să-l cercetezi.

Georgina. Bine; dar informațiunile ce te-am însărcinat să capeți asupra quakerului?..

Darsie. Am obținut informațiuni escelente și autentice, cāci le am dela dl Franck, notarul meu, care e și al seu. Ceteșce mai întēi; vei vedē că-ți asigur tōte proprietățile mele din Devonshire.

Georgina. Vom ceti mai tārđiu; dar acest quaker?

Darsie. Dupā cum dīceai; ū original cum nu-i gaseșci pāreche în tōtā Marea Britanie.

Georgina. Și cum îl chiamā?

Darsie. James Morton, fiul faimosului William Morton, acel negustor, ce erā atāt de bogat, încāt în tōtā vieța lui n'a știut drept nici odatā la ce sumā se ridicā averea lui. Pentru fiul seu, lucrul e fōrte deosebit... el a început a numărā cu ușurință starea ce i-a mai ramas...

Georgina. Cum? vra să dīcă e un nebun, un risipitor?

Darsie. Nu după obiceiul nostru, după obiceiul lumei mari. Inchipueșce-ți că, de îndată ce deveni liber și stāpān, la douēzeci și cinci de ani, peste tesaurile pārințesci, în loc de a le chellui cu rațiune, în loc de a avē cāteve metrese, cai, echipajuri, haite, în sfērșit de tōte ce trebuie pentru o vieța ca tōtā lumea, el s'a cufundat în bibliotecă și în studii: așā că astāđi ai putē prea bine să faci dintr'ēnsul un profesor... ce dīc eu! trei profesori la universitatea din Cambridge.

Georgina. Și asta-i singura lui ocupațiune?

Darsie. Are ceva încā mai original; ese totdeuna singur, pe jos, cu buzunarele pline de aur; se primblă și și nōpte pe ulițele Londrei, și dēcā întēlneșce vr'un muncitor fără de lucru, ori vr'un jucător ușurat, ce alērgā să se deie cu capul în Tamisa, el îl opreșce din cale-i și-i dā punga sa, plus un discurs moral, ce e totdeuna mai puțin bine primit decāt cea dintēi. — Apoi alte nenumerate fapte tot pe atāt de curioșe, cāt și ne mai usiate la nime din lumea nōstrā!

Georgina. Asta e ceva interesant!

Darsie. Din contrā! eu rīd ca un nebun la auzul a asemenea fapte! — Tot așā face cu fetișōrele

cersitoare din Irlanda, pe cari le întâlnim in ori ce uliță a Londrei . . .

Georgina. Le dă el de asemenea lecții de morală ?

Darsie. Nu, le face zestre și le mărită, in loc să le avente in corurile dela operă.

Georgina. Milord ! . . .

Darsie. Iértă-me ; eu nu vorbesc decât de figurante . . . pentru că veți bine, că primele artiste . . . Dar să revenim la contractul nostru.

Georgina. Mai avem încă timp. (Uitându-se pe contract.) «Inaintea maestrului Franck, lordul Darsie, marquis de Clifford . . . și . . . (Lui Darsie.) Și el nu are absolut nici o pasiune ?

Darsie. Cine ?

Georgina. Quakerul.

Darsie. Nici una ; n'a iubit nici odată pe nimene, decât pe omenirea suferindă ; și totuș el are acum 33 de ani ; fața lui nu-i tocmai urită, pentru o figură de quaker, mai ales cu imensa lui bogăție . . . Trebuie să înțelegi negreșit, că toate marile familii din Londra, și drele de măritat, au făcut in giurul lui adevărate asalturi de cochetărie : osteneli pierdute ! cheltueli inutile ! El e o cetate cu neputință de luat.

Georgina. Cu neputință ! — vom vedé, vom vedé !

Darsie. Cum ? ai avé ore ideia ?

Georgina. Ceva mai mult, — am și inceput.

Darsie. Minunat lucru ! vra să dică, va trebui să rîdem puțin pe socotéla lui ! Proiectul este vrednic de dta, și me unese in totul cu el.

Georgina. Măestría mea îl va învinge numai decât. — El e colo, in odaia rănitului, și . . . s'a incuiat cu cheia, spre a nu mai fi distrat de privirile mele . . . Dar principiile ce nu dobor decât atunci, când sînt sub cheie, sînt foarte gingașe și pot fi spulberate la cea mai mică adiare . . .

Darsie. Voești să-l chem ?

Georgina. Haide de ! trebuie ca el să vie fără să-i dică cineva : vino !

Darsie. Ce-i dreptul.

Georgina. Așteptă ; mijlocul acesta va fi de ajuns pôte. (Ia gitara de pe mész și șede in fotoliu lângă canape. Darsie ie o fôie de musică, și, in picioare lângă Georgina, cântă, acompaniat de ea.)

Darsie.

Colo 'n depărtare
Pe un turn zăresc,
O dulce-arătare,
Un chip femeiesc !
Cătră ea se 'ndréptă
Roibul meu spumând.
Când ea me așteptă
Merg la ea sburând !

Georgina (Incet.) Se vede viind ?

Darsie. (Idem.) Nu.

Georgina. Poftim ! acum e și surd : are toate in-sușirile.

Darsie. Eu n'aud nimic, să continuăm dar.

Vocea-i zimbitore
O aud șoptind,
Fața-i uimitore
O privesc roșind.
«Hai, vino cu mine,
Copilișo, vin !
De-ași numai la tine
Viéta mi-o inchin !»

Iată-l ! . . . O putere a armoniei . . .

Scena X.

Georgina, Darsie, Morton.

Morton. (Deschidënd ușa cu precauțiune, inaintéză vorbind cu jumătate voce.) Dar tăceți ! tăceți odată !

Georgina și Darsie. (Mirație.) Cum ?

Morton. Faceți aici un vuet care are să trezescă pe sërmanul Patrick, căci el dörme, și am venit să vë spun să conteniti !

Georgina. (Cu ironie.) Cum ! pentru asta dle te-ai ostenit să vii aici ?

Morton. Negreșit, — asta me neliniștia. Acum, după ce ț-am spus, — adio.

Georgina. (Incet lui Darsie.) Caută vr'un mijloc să-l oprim aici, séu ne scapă iar.

Darsie. Fii pe pace. (Oprind pe Morton când vra să intre in cameră.) Dle Morton.

Morton. Ce ? tu-mi șcii numele ?

Darsie. Și cine nu-l cunoșce ? Fiecare șcie că dta ești cel mai indatoritor om din intréga Britanie, și noi avem să ve cerem un serviciu.

Morton. Un serviciu ? iată-me frate, — dispune de mine ; nu te iubiam, imi displăceai chiar ; dar, de indată ce ai nevoie de mine, sîntem amici. Ce voești ?

Darsie. Voi să me insor cu miss Georgina.

Morton. S'ar puté ?

Georgina. Da, negreșit. O ! el nu e un quaker, n'are prejudicii. Nu cumva asta te supără ?

Morton. (Rece lui Darsie.) Iți fac complimentul meu.

Georgina. (Observându-l.) Din fundul inimei ?

Morton. (Privind-o cu regret.) Da, — lui.

Georgina. (Vesel.) Și mie de asemenea ! am să me incerc să-ți fiu plăcută, — nu voi mai fi baletistă, voi fi o damă mare ; ție-ți plac damele mari.

Morton. Mie ? . . .

Georgina. O ! ție-ți plac ; și precum am să fiu marquisă, am speranță . . .

Morton. Marquisă séu nu, tu vei fi totdeuna tot . . .

Georgina. Ei ?

Morton. Tot aceeaș !

Georgina. (Cu felonie.) Și ce sînt eu dar ?

Morton. Nu voi să ț-o spun, căci, nu șciu pentru ce, dar e in sunetul vocii tale, in privirile tale, ceva care me 'nlărită, ce m'ar incântă pôte, cu toate că din fericire asta nu mi se întâmplă nici odată. (Lui Darsie.) Vorbește-mi tu, — ce vrei dela mine.

Darsie. Eu am martorii mei pentru contract și ceremonie, dar miss Georgina nu are de loc.

Georgina. Și dec'ai vra să me indatorești.

Morton. Eu, martorul teu ?

Georgina. Și pentru ce nu ?

Morton. Me cunoști de-abiă de ași.

Georgina. Este destul pentru ca să te stimez, să te apreciez, și să-ți cer un serviciu.

Morton. De obicei, asta priveșce pe rude.

Georgina. N'am nici una . . . sînt orfană. N'am avut nici odată altă familie decât pe mistriss Mowbray, o directórá de pensie, la care am fost crescută !

Morton. (Căutând a-și reaminti.) Mitriss Mowbray . . . am cunoscut eu una, la Cantorbéry.

Georgina. Un pensionat celebru, foarte distins, foarte scump, și in care me plictisiam de mörte.

Morton. (Visător.) Iată un lucru minunat : serviciu pentru serviciu ; am să-ți cer unul : fiind că tu ai fost crescută in acea casă, ia spune-mi, ai cunoscut tu, acum vr'o șapte ori opt ani in urmă o copilă ce se numia miss Balowe ?

(Va urmă.)

N. A. Bogdan.

C Â N E L E F I D E L .

Cum trebuie să se nutrească copiii.

(Incheiere.)

Doctorul. — Iaca una din acele idei de femeie simplă, ce nu pot suferi. Să nu uităm nici odată, Iacove, că viața este un dar de care trebuie să ne arătăm vrednici, s'o dezvoltăm, potrivit legilor de dreptate și de iubire. Viața omului este sfântă, viața copilului mai cu seamă.

Iacov. — Și se știe ore pentru ce laptele de vacă este pentru ei așa de greu?

Doctorul. — Pentru că este de o alcătuire cu totul deosebită de laptele femeii, iată totul: La 1000 grame de lapte de vacă sunt 854 grame și 6 centigr. de lichid, de ore ce în laptele femeii se află 889 și 8 centigr. Vedeți dar că acesta este mult mai ușor, mai lichid și așa cum e bun pentru copil!

Iacov. — Așa dar au făcut ca și cu sângele omului? Au analizat laptele? În adevăr dle, chimiștii dtaale sunt niște oameni prea dibaci.

Doctorul. — A fost neapărat; pentru ca să-și dea seamă, știința pășește drept. Au aflat apoi în partea solidă care implinesce cele 1000 de grame, zahăr și unt în măsuri nepotrivite.

Iacov. — Cât pentru unt, sunt vaci ce dau mai mult unele decât altele. Asta este lucru știut, cu laptele subțire care nu e destul de gras, vițelul nu se face un bun vițel.

Doctorul. — Și nici un copil nutrit bine. Dar pentru ca să ia ceea ce se dăce partea de mijloc, s'a făcut o mulțime de observațiuni. Au ajuns dar a ști că laptele de vacă conține 36 grame și 12 centigr. de unt și 38 grame și 3 centigr. de zahăr; că laptele femeii din potrivă, are 26 grame 65 centigr. de unt și 43 grame 64 centigr. de zahăr. O diferență de aproape 10 grame de unt mai puțin și de 5 grame și jumătate de zahăr mai mult! se mai află în el și alte substanțe, dar nu-ți vorbesc decât de asta.

Iacov. — În adevăr diferența devine însemnată. Dar în fine, dle, ce necuviință este decă un copilăș inghite 36 grame de unt în laptele de vacă în loc de 26 grame în laptele mamei sale? Asta îl va face ceva mai gros, cred, iată tot!

Doctorul. — Desamăgește-te, Iacove; decă vei schimba legile naturii după voința dtaale în astă tineră organizațiune, îi pui voința în pericol, seu cel puțin primejduesci sănătatea privitoare a copilului... Câte odată faci din el chiar un timpit.

Iacov. — Un idiot! dar atunci este o nenorocire pentru totă viața; și ce durere ar fi, să ai a-ți impută un așa lucru! Ved că alegerea alimentelor de care vorbiam alaltă-eri pentru oameni, este tot de așa neapărată nevoie pentru copii?

Doctorul. — Fără indoelă. N'ai uitat că am vorbit despre doue feluri de alimente care sunt neapărate la întreținerea vieții?

Iacov. — O! îmi aduc aminte prea bine: alimentele de combustione, acele care încăldesc sângele și alimentele de nutrire care fac din nou corpul.

Doctorul. — Ei bine! Untul care este un aliment de combustione însemnat, ce dă sângei un element menit să fie ars în cuptorul plămânilor, nu este absorbit fără pericol pentru copil. În acele organe, noue încă și foarte gingașe, decă se dă prea mult de lucru inimii și plămânilor, se hotărește o stare inflamătoare. Ból e care se vor ivi mai târziu luând viața omului, se vor trage pôte din întâia nutrire.

Iacov. — Dar zahărul, dle este asemenea ca și untul, un aliment de combustione, îmi pare că e cam mult în laptele femeii. Cum, nu e supărător?

Doctorul. — Nu te teme de nimic Iacove, poți

fi liniștit; firea face bine ceea ce face! Călățimea bine potrivită a acestor alimente în laptele femeii este ținută potrivită și măsurată cu trebuințele micului copil, se află ceea ce neapărat la formarea căldurii interioare, atât pe cât trebuie, ceea ce clădește cu incesul micul corp, cutare substanță pentru ca să-i formeze oșele, și cutare pentru ca să-i formeze țesutura cărnei sale.

Iacov. — A! înțeleg acum că acela este laptele cel bun!

Doctorul. — Și nu altul! Nu există în natură un alt aliment înzestrat cu aceleși proorțiuni. Pentru ca un copil să trăească, trebuie să sugă!

Iacov. — Tocmai ce s'a petrecut la noi; s'a urmat întocmai dizele dtaale, și Maria nu le-ar fi uitat pentru totă lumea! Câte-și patru au bătut laptele ei și au fost ca niște pepeni! Nici odată zamă de carne; nimica decât lapte dela mama lor până la 6 luni. Dar după ce fac dinț, ea le dă de mâncare.

Doctorul. — Ceea ce me miră este că vedând cum Maria a isbutit, celelalte n'au făcut ca și dânsa. O! rutina! rutina!

Iacov. — Adevărat! Te ascultă în toate, dle, bietele femeii, afară de când e vorba de copii. Îi înlașe și asta nu îți place. Le dă zamă, de și ele știu că asta te supără pe dta.

Doctorul. — A! bine că mi-am adus aminte. Maria nu va uită ceea ce i-am spus pentru întele zămuri ce va da copilului Ioanei. Fiind că pe ernal n'am să fiu aici.

Iacov. — Face tot așa cum ai învățat-o. O lingură mare de făină de grau (un fel de bulgăr de ovéz) muiat în apă rece mai întei, apoi tórna pe de asupra o cană cu lapte de vacă muls prospăt și alcătușește mâncarea, pe care o face lichidă și subțire ca laptele, puțin zahăr și este gata.

Doctorul. — Așa, asta nu va căde greu; un litru apă muiat în apă rece mai întei, apoi tórna pe de asupra o cană cu lapte de vacă muls prospăt și alcătușește mâncarea, pe care o face lichidă și subțire ca laptele, puțin zahăr și este gata.

Iacov. — Ai numai ce le auți dăcând: apoi de... fiecare cum a apucat!...

Doctorul. — Vai! neștiința! cu toate astea pare că nu ar trebui o mare bătae de cap pentru a înțelege că organele copilului nu sunt aceleași totdeauna, că dela 6 luni până la 2 ani se schimbă încă, și că alimentarea trebuie să devie mai nutritoare, cu cât devine mai în stare de a i se potrive alimentele. La toate astea natura a prevădut prin compunerea laptelui mamei, care se preface treptat, acest lapte limpede și zeros în întele dte după naștere, devine mai hrănitor peste 2 luni. Îți mai spun: copilul care naște trebuie să sugă numai, n'are nevoie de alte doctorii.

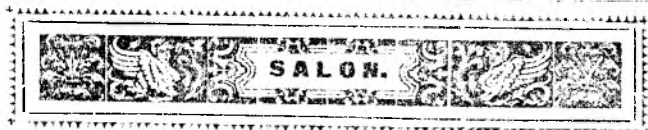
Iacov. — Iona va înțelege pôte în deajuns ceea ce se atinge de nutrire copilului seu: nu se va sili să-i dea să mănăce, nu, n'o cred; cât pentru ceea ce se atinge de scaldat, de curățenie, ea nu voeșce să audă nimic. O să trebuescă să-i vorbesci dta pentru ca să o faci să înțelgă.

Doctorul. — Veru vedé, vom vedé! Să nu ne desnădăjuim nici odată! În cele din urmă tot înina birue eresurile vechi, și dă dreptate naturii. La natură dar trebuie să alergăm.

Plotina I. Furtună.

Prietenia a doue femei nu e decât o conspirație în privința unei a freie.

E mai le nă să nu s'ar cu niști decât cu tine.

Jean.

Paiid, slab, scofăleit din cauza vieții desfrânate ce duce, sînt din naștere, slăbit și mai mult prin îmbrăcămintea ce poartă. Jean, e una din figurele nelipsite dela alergările de cai, de pe la patinaj, de prin societățile de scrimă și dare la semn.

A stat vre-o trei ani în Paris, unde a frecventat toate localurile de petreceri, vedînd totă partea cea rea a Parisului și fiind în strînse legături cu tot ce e mai corupt și mai pervers din Franța. Iaters în țeră, nu mai știe de locromăneșce, dar din nelinericire nu știe nici franțuzeșce cum se cade. Crede că e la modă d'a scalcia limba părinților sei și a face în convorbire erori de gramatică și de pronunție. De cînd a venit din Paris, nu pôte să mai pronunțe litera *r*, se vede că aeru Franței i-a sucit astfel limba.

Dlui este abonat la toate ziarele de modă, atât în ceea ce priveșce îmbrăcămintea, cât și în ceea ce priveșce tăiatul pîrului și al barbei. Observă cu minuțiositate cele mai mici schimbări și le eșecută. Și-a schimbat de nenumărate ori forma barbei, lăsând-o aci lungă și lată la vîrf, aci tîguiată, aci restrîtată. De multe ori o dă jos cu desevîșire indata ce vre-un jurnal de modă îi aduce gravuri de *gentilomi* lără barbă. Nu pôte el să remăe inapoi cu progresul.

Trei sferturi din și dsa le trece făcîndu-și toaleta care e foarte minuțioasă, mai dificilă ca toaleta unei dame din lumea mare. Are un arsenal întreg de dușuri și de săpunuri de săpunuri. În dușuri și săpunuri are un arsenal întreg de săpunuri, dar pare-ne numai și săpunuri de săpunuri. Are un jurnal de modă în care arată o schimbare nouă în cursul îmbrăcămintei. Ar fi roșit față cu cei de semă ai, decă ar fi eșit un singur moment pe stradă cu niște haine din vremea potopului — după cum dice el. — De aceea persoana cea mai de considerație față cu el, suveranul seu, pot dice, nu e altul decăt croitorul.

Acesta are mare trecere inaintea lui, o omul cel mai necesar în societate, și pentru el e tot așa de necesar ca și aerul pe care-l respiră. Are convorbiri zilnice cu croitorul caruia îi acordă audiențe la orice oră a zilei, cînd acesta vine cu ață, cu ac, cu lîrlecile, ca să mai cîșă, să mai taie, să mai adauge cîte ceva unor haine nereușite conform jurnalului. De multe ori schimbă de cîte trei ori pe și nasturii dela jachetă, adăogînd alții dupa cum cer jurnalele ce-i sosesc, seu după cum a vîdut că are cutare seu cutare *gentilom*. E în stare să se imbrace ca o paiață, decă cumva jurnalul i-ar arată că o astfel de îmbrăcămintă e la modă. Are trei servitori alecți numai pentru a-l ajuta la toaleta sa zilnică, și acești nenorocii sînt chinuți în modul cel mai barbar, de cătră elegantul june.

Fiecare trebuie să umble pe lîngă el cu o delicatete, cu o finețe estrema, sa nu-l cocoloșescă ceva, că e pierdut. Trebuie să umble cu ace cu gămalie în gură și să prindă cu ele ce va fi de prins. Apoi trebuie să aducă cu cea mai mare grabă, ori-ce articol de toaletă li se cere. Numirea articolelor se face în limba franceză și bieții servitori cari nu ernose această limbă, de multe ori sau un obicei drept altul, și pentru aceste erori *inpardonabile*, după cum dice Jean, numitele *Canalii* primesc palmele cuvenite.

După ce cu chiu cu vai își termină lungă și

obositorea toaletă, se aședă pe un fotoliu și pierde vre-o jumătate de oră ca să rîșfoescă jurnalele de modă, în care decă nu vede nimic nou, le aruncă cu dispreț într'un coș din colțul odăiei dicînd încet: «Tot costume de pe vremea potopului.» Apoi după ce face bestii pe toți redactorii acelor jurnale, trece la altă nobită ocupațiune. Numeră cărțile de vizită ce i-au sosit și face cuvenitele observațiuni asupra fiecăreia. Pe cele cu corună pe ele le menajeză, pe celelalte le aruncă în coș. Apoi desface ziarele «Figaro», «Gil Blas», «Gaulois», «Voltaire», «L'Indépendance roumaine» și citeșce cronicile în care se deserie seratele, petrecerile și costumul damelor. Face în gînd seu mormăind reflecțiunile sale destul de stupide, asupra acelor cronici. Admiră cîte o princesă din lumea mare parisiană, a cărei îmbrăcămintă o deserie «Figaro» și rîde de vre-o altă ființă din țera noastră pe care o deserie «L'Indépendance.»

«La noi totul e inapoiat! Nu știe lumea nici să mănănce, nici să se imbrace» dice el cu amărăciune.

Urměză mișcarea High Lifului din totă lumea. Apoi caută la rabrica *Sport* și la rabrica *Mariages riches* și le citeșce cu o atențiune incordată și cu o poțtă nebună. Îl intereseză peste mîșsură aceste rubrici, căci el urměză de timp îndelungat toate petrecerile aristocrațiilor din alte țeri, toate alergările de cai, toate vîntările și pescuirile, toate căsătorile din străinătate.

Are o bibliotecă plină cu manuale despre scrimă, despre dresatul și ingritul cailor și cănilor, despre manierele elegante. Are tot ce s'a scris până acum în privința acestor lucruri.

Apoi ese în curte ca să inspecteze grajdurile, esaminând fiecare cal în parte. Se inebuneșce după cai și după căni. E în stare să plîngă o și întrégă decă un cal seu un căne d'ai sei, n'ar vrea într'o și să mănănce. Ar sia totă ziua lîngă animalul indispus rugăndu-l în limba franceză ca să mănănce, pentru hatărul lui cel puțin. Decă s'ar bolnăvi vre o slugă din curte, ar da-o afară din serviciu imediat și înca forte supêrat că se bolnăveșce fără să-l anunțe, dar pentru un cal seu căne e în stare sa aducă toți veterinarii din lume ca să cerceteze bôla de care suferă.

În grajd e serios preocupat de buna stare a cailor; are aci mulțime de rîndași, de jockey, de groomi însărcinați cu servicii care mai toate se reduc la lucruri ridicole și copilărești.

E una din ocupațiunile sale de căpetenie aceea de a sta față la tunderea pîrului, la raderea musteților și la lăsarea favoritelor jockeylor sei. Ține concurs la primirea în serviciu a acestor ômeni. Primeșce pe cei cari au figură nobilă și plină de disfuncțiune.

Pe cei ce au o figură pe care el o numeșce *engleză*, seu *sportmennă*, îi primeșce fără concurs. Are un vizitiu plătit cu sume mari și bacșișuri și mai mari, nu pentru că are aptitudini deosebite în mînuirea hățurilor, ci pentru că are figură de iord englez. Îi și dice *lordul*.

Are un alt vizitiu cu o figură de viezure, cu ochi de tatar și cu buze de mongol. Pe acesta-l imbrace în costum rusesc, îl freseză într'un mod foarte comic, și îi pune în cap o căciță de blană care are o formă aprôpe ca acelea ale tambur-majorilor. Cu toți servitorii e foarte nervos și le pretinde ca să-i înțelegă cele mai mici gînduri și fantasii ale lui.

Nu citeșce nici o carte și nici un diar romănesc și face această din doue motive: Intei că nu cunoșce bine limba romăună și al doilea, nu-l priveșce pe el cele ce spun ziarele. El aparține cu trupul și

cu sufletul Franței țera amorurilor și a duzelor. Atâta a vădut el în Franța, alt nimic. Are și partida sa politică care e tot în Franța. E *legitimist*. Motivele care l-au îndemnat să îmbrățișeze și să susțină această partidă sunt multe: Mai întâi că această partidă se bazează pe dreptul divin, al doilea, pentru că el e convins că Franța nu poate merge spre progrese adevărate, nici sub usurpatorii tronului regal — Bonapartiștii — nici sub Orleaniștii și nici sub canalii de republicani—constituționali.

Franța — ȳice el cu emfasă — trebuie redată pe mâna fiilor sfântului Ludovic. De aceea pe timpul când eră bolnav contele de Chambord, el urmăriă cu religiozitate și cu și, tôte buletinele publicate de ȳiare asupra stărei sânetății contelui, și când acesta a murit, Jean exclamă cu o adâncă durere pe ori unde se ducea: *Mon pauvre Henri!* . . .

În primele momente chiar, după mörtea principelui Bourbon, Jean a trimis contesei de Chambord o telegramă de condolență, în care se iscăliă cu un nume pe care nici câinii nu l'ar fi mâncat. Numele seu românesc Ioan Cimbruleanu eră schimbat astfel: Jean de Czymbroulyanno noble de Valachie.

Nu ve mai spui că a purtat un fel de doliu pe care el îl numia «doliu de inimă.»

Acesta este pe scurt portretul moral al tinerului Ioan Cimbruleanu, fiu de bani gata, născut în nu știu ce sat de pe marginea Neajlovului din niște pravoslavnici și cu frica lui Dđeu creștini.

Cui dracu o fi semănând nu știu! Ce fel de creeri o fi având în cap, iar nu știu. Dar știu atât, că e cea mai nenorocită țeră care numără în sinul ei, fii mulți de felul lui Ioan Cimbruleanu.

Dimitrie Teleor.

Cănele fidel.

— Veđi ilustrațiunea de pe pagina 437. —

Turistul îndrăzneț a făcut pe piscul muntelui un pas greșit și s'a rostogolit în prăpastie, perđându-și la moment conștiința.

Fidelul seu căne, care l-a petrecut în tôte excursiunile sale, a curs după el și vđdând nenorocirea cumplită, s'a pus lângă densus să-l ingrigescă.

Deodată un vultur carnivor s'a lăsat jos în vale spre pręda pe care o credea sigură. Dar s'a înșelat, căci fidelul căne își apęră stăpânul cu tôte puterile, se pune în luptă cu vulturul și nu-l lasă a se apropiă de omul amețit.

Ilustrațiunea infăoșeză momentul acesta.

B o n b ó n e.

Cunoscutul archimilionar Jary Gould cumpęră dăunađi un jurnal dela un vęndętor de ȳiare din Boston.

Vęndętorul nu se spělase de sęptemâni de ȳile și obrazul îi eră negru ca funinginea.

Gould îi intinse o monedă de 25 de bani și-i ȳise:

— Restul de 15 bani poți să-l păstrezi ca să-ți cumperi săpun cu care să-ți speli obrazul.

Vęndătorul de ȳiare inse intinse milionarului 15 bani și-i respunse:

— Păstrează restul pentru dta și cumpęră-ți mai bine un cod de bune maniere.

Vęndătorul de ȳiare fu primul om care impuse lui Gould în tótă viața sa

*

La examenul de bacalaureat:

— Care este distanța dela sóre la pământ? întrebă profesorul.

— Treiđeci și șapte de milioane de leghe aprópe.

— Cum ai găsit această cifră?

— Enormă, domnule!

*

Intre doi amanți infuriiți:

El . . . Dragă, să știi că întęia óră când o să-mi mai vorbești așa, me voi sinicide la piciórele tale...

Ea . . . Dar a doua óră? . . .

LITERATURĂ ȘI ARTE.

Șoiri literare. Dl D. Stăncescu, care tocmai acuma ne-a trimis câteva basme și snove, va publică la București, în editura «Universului», un volum care va cuprinde 18 snove; iar dl Socec i-a propus să-i editeze colecția completă de «Basme.» — *Dl dr. C. I. Istrati*, profesor la universitatea din București, a scos la lumină acolo un «Curs elementar de chimie», într'un volum mare și frumos, cu 222 de figuri în text. — *Dl I. I. Romanescu*, profesor în Ploești, a tipărit următoarele lucrări ale sale: «Ortografia limbei române după regulele Academiei» și «Manual de gramatica limbei române» pentru școlele secundare.

Cercetări despre școlele româneșol din Turola, de Theodor T. Burada, un volum de 215 pagine în 80, a apărut la București. Precum se șcie, în peninsula balcanică se află un mare numer de români, de cari în timpul din urmă au început să se intereseze și cercurile conducătoare din București. Guvernul român a întemeiat școle românești prin Macedonia și prin țerile vecine, la București s'a constituit un comitet pentru spriginirea culturii române din Macedonia, tineri și fete de acolo s'au adus în capitala României spre a se face învățatori și institutóre în patria lor, s'au tipărit cărți și reviste în dialectul macedonean. În fruntea acestor mișcări au stat D. Bolintineanu, D. Cozacovici, Iordache Goga, dr. M. Obedenaru și alți români de origine de peste Balcani, imprennă cu Chr. Tell, Cesar Boliac, C. A. Rosetti, N. Crețulescu, V. A. Urechia, D. Brătianu și alții. Înființarea școlelor române în peninsula balcanică a intimpinat inse multe greutăți și pedici din partea grecilor. Dl Burada a călătorit de doue ori în acele părți și în volumul acesta face o dare de sémă despre starea școlelor românești de acolo, constatând că încă și astăzi lupta pentru existența acelor școle urmęză cu multă aprindere între românii din acea parte și agenții interesați ai cauzei grecești, între cari din nenorocire sunt și mulți români de origine, dar greci în idei și în lucrare. Numerul total al școlelor românești din peninsula balcanică la sfęșitul anului 1889 a fost 32, din care 24 de băeți și 7 de fete, între care un liceu complet cu 7 clase cu un internat și doue gimnasii cu câte 2 clase, care urmęză a se completá, avęnd și un internat la gimnasiul din Janina. Cursurile peste tot se predau în limba română; iar la liceu și gimnasii, pe lângă materiile programului, în care intră și limbile francesă, germană și italiană, se mai predă și limba statului, adică cea turcescă. Cartea dlui Burada ofere o lectură fórte interesantă. În deposit la Socec în București; prețul 2 lei.

Noțiuni de estetică, de dl P. Dulfu, dr. în filosofie, profesor de filosofie și pedagogie la Asilul Elena Dómna etc. a apărut la București. Autorul a mai publicat la 1889 «Etica séu Morala filosofică», lucrare bine primită de cercurile competente. Precum atunci, așa și în această nouă lucrare, a căutat să trateze

chestiunile într'un stil simplu, ușor de înțeles și cât se poate mai pe scurt, lăsând desvoltările și explicațiile mai amănunțite pe seama profesorilor. Se află de vândare la Socec, Sfetea și Alcalay în București. Prețul 1 leu 80 bani.

Versuri la morți. În Cluș a eșit de sub tipar o colecțiune de versuri la morți, intitulată «Corda inimei», de Iacob Mureșian învățător și cantor în Cluș. Opul cuprinde 18 côle de tipar (garmond), format 8°, conținând 2 dialoguri în versuri și 58 de poezii pentru toate casurile de morțe, anume: pentru copii până la 12 ani, și dela 12—16 ani, pentru juni și june, la bărbați și muieri, la ômeni bătrâni, inteligenți etc. În partea din urmă a cărții se află cele doue dialoguri. Intre învățătorul bătrân și cel nou, iar al doilea între tată și fiu. Opul este consacrat memoriei repositatei preotese Maria Podobă n. Pop Carteziu. Trimis francat costă pentru prenumerați 1 fl. pentru neprenumeranți 1 fl. 20 cr.

Istoria regimentului nr. 33. «La aniversarea de 150 ani a regimentului de infanterie c. și r. împăratul Leopold al II, nr. 33.» E titlul unei broșuri care a apărut de curând la Arad, din incidentul serbării jubilară a numelui regiment, care s'a ținut la Arad, din care comitat se și completează acel regiment. Broșura descrie pe scurt istoria regimentului, înșirând și luptele de frunte la care a luat parte. O lectură interesantă pentru noi mai cu seamă și pentru că majoritatea regimentului se compune din români.

Cărți școlare. «Curs practic de aritmetică», pentru școlile populare române, întocmit de prof. Arseniu Vlaicu, partea I, deprinderi practice cu numerii dela 1—20 și dela 1—100, pentru anul I și II de școală. Prețul 22 cr. — «Curs practic de aritmetică», pentru școlile populare române, întocmit de prof. Arseniu Vlaicu, partea II, deprinderi practice cu numerii dela 1—1000 și în cerc nemărginit, pentru anul III și IV de școală. Prețul 25 cr. — «Istoria biblică» a vechiului și noului testament, întocmită mai ales pentru tinerimea din școlile române gr. or., de Georgie Ludu preot gr. or. și Ión Dariu învățător, ilustrată cu mai multe icône. Prețul 30 cr. — Töte aceste au apărut în editura librăriei Nicolae I. Ciurcu, în Brașov, unde se și află de vândare.

Diaristlo. Dl. dr. Cornel Diaconovich s'a retras dela redacțiunea revistei «Romänische Revue» care apare la Viena. — «Rumänische Wochenschrift» va fi numele unei reviste noue care va apăre la București, în limba germană, începând din 1 octombrie.

tori de aici. O astfel de serată musicală fiind förte rară în părțile noastre, nu ne indoim că publicul românesc din Biharia va grăbi din töte părțile să ia parte. Dl Burada e un artist în violină, care merită să fie ascultat și aplaudat.

Concertul fraților Mureșianu în Caransebeș. Cetim în «Föia Diecesană»: Joi în 23 august (3 septembrie) frații Iacob și Traian Mureșianu au dat un concert în sala otelului «Pomul verde» cu un program, ale căruia piese au fost executate cu adevărată artă, încât publicul ales și apröpe numai românesc a fost farmecat. Compozițiile dlui Iacob Mureșianu se disting prin formă clară, lucrare artistică și păstrarea caracterului național. Dl Traian Mureșianu a încântat publicul cu baritonul seu și cu pianisimile succese în mod strălucit. Vocea dlui Traian Mureșianu este sonoră și de o rară estensiune.

Reprezentăție teatrală în Alba-Iulia. La 15/27 septembrie se va da la Alba-Iulia, în sala din grădina otelului la «Söre» o reprezentăție teatrală în limba română. Venital curat e destinat pentru biblioteca școlii române gr. c. din Alba-Iulia Lipoveni-Maieri. Se va jucă piesa teatrală «Lipitorile Satelor», dramă în 3 acte și 2 tablouri de V. Alecsandri. Persönele: Chir Jani Avdelas, arendașul moșiei Haramul, dl T. Strajanu; Jupânul Moise, arendașul satului, dl I. Strajanu; Vëntură țără, razeș, dl I. Roșca; Ioan teslarul, razeș, dl I. Tanase; Catrina, soția lui Ioan, dra E. Berghian; Nițu, copilul Catrinei, dl I. Stionu; Gavrilă sêrbul, argat, dl A. Hanu; Martin, pădurar, dl I. Ceuca; jupânésa Ruxanda, dra V. Cîrlea; Măriuca, orfană, dra E. Rada; subprefect, dl B. Iliș; gendarm, dl N. Băcilă; George, țeran, dl A. Cimbulea. Țêrani, lăutari. După teatru va fi dans.

Programa reprezentațiunii literare care s'a dat în duminica trecută la București, la Ateneul român, în onörea studenților români și străini, cari s'au dus acolo dela congresul din Giurgiu: «Cucu țiganului», versuri de Speranța, recitate de dl Toneanu; «Sfiösul», monolog, localizat de St. Velescu, șis de I. Niculescu; Fragment din «Dumbrava Roșie» de V. Alecsandri, recitat de dna Vermont-Ventura; «Legendă röndunicea» de Alecsandri și «Femeia îndêrtnică» de Turcanovici, recit. de dna Aristița Romanescu; Satira III, de Eminescu, recitată de dl Notara; «Sentinela română», de Alecsandri, recitată de dl Manolescu; Anedote de dl Speranța, recitate de studentul Florescu.

BISERICĂ ȘI ȘCOLĂ.

Șoiri teatrale și musicale. Dni Carol Scrob și Emil Nicolau au scris o tragedie originală intitulată «Crima socială», care se va prezenta în curând comitetului Teatrului Național din București; piesa e împărțită în trei acte și are și bucăți în versuri. — Dl Dinărie Stăncescu prelucră pentru Teatrul Național din București o comedioră mică «A la parte», care după ce se va jucă, se va publică în föia noastră. — Dșöra Teodorini și dl Gabrielescu cântă cu mare succes pe scena din Rio-de-Janeiro; diarele de acolo ce primirăm, le fac multe elogii.

Concert românesc în Oradea-mare. Dl Theodor T. Burada, profesor la conservatorul musical din Iași, bine cunoscut și pe terenul literar prin scrierile sale despre școlile române din Turcia și despre românii din Istria, petrecând de câteva zile în Oradea-mare, la cererea generală va da luni sêra un concert în sala otelului «Pomul verde», compus mai cu seamă din piese naționale, cu concursul mai multor ama-

Șoiri biserieșoi și școlare. Maj. Sa monarcul a dăruit 100 fl. bisericii române gr. c. din Pete. — Esc. Sa mitropolitul Vancea, întorcându-se dela Bistrița, a mers la Gherla cu episcopul Szabó de acolo; aici a vizitat seminariul teologic apoi ș-a continuat calea spre Blaș. — Dl D. Stăncescu din București a dobândit titlul de doctor în științele politice și administrative la universitatea din Liege în Belgia. — Alegerea de protopresbiter la Timișöra se va face la 7 octombrie n., pe atunci e convocat sinodul protopresbiteral electoral în ședința estraordinară; comisar va fi protosinelul Iosif Goldiș. — La Rimnicu-Vâlcea în România s'a înființat un gimnasiu nou, director s'a numit dl Mihalcea. — Capela română din Paris va fi terminată în tömna acesta; mitropolitul primat al României va merge acolo spre a o sfinți.

O nouă fundațiune. «Gazetei Trans.» i se scrie: Locotenentul Demetriu Barđoși dela regimentul de infanterie 37 din Oradea-mare a depus la capitulul mitropolitan de Alba-Iulia și Făgăraș din Blaș o po-

liță de asigurare de 1000 fl., cu acea condițiune, ca din suma acésta să se creeze o fundațiune permanentă sub inspecțiunea capitolului numit. Capitalul să se depună spre fructificare la institutele românești de economii și credit din patriă. Din venitul anual 50% să se întrebuințeze ca stipendii și ajutoare, 40% să se adaugă în tot anul la capital, 5% să se dea pentru spesele administrațiunei, 2% să se întrebuințeze pentru susținerea și înfrumșetarea mormântului tatălui fundatorului și în urmă 30% să se dea ca ajutor școlii de fete române din Blaș. La dobândirea stipendiilor au prioritate descendenții eventuali ai fundatorului, iar în lipsa acestora, descendenții unchilor fundatorului Iuliu și George Bardoși de ambe secesele. Condiționându-se înse, ca să fie de naționalitate română. În lipsă de consăngeni pot căpăta stipendiile alți tineri români, preferindu-se înse cei din școlile militare. — După ce în tot anul se capitalizează 40% din interesele fundațiunei, acésta are să ajungă cu timpul la o sumă considerabilă. Fundatorul este descendentele unei familii vechi românești, al cărui strămoș Teodor Bardoși a zidit la începutul secolului prezente în Reghinul săsesse din propriile sale puteri, o biserică frumoasă de piatră, la care a servit între alții ca preot și istoricul nostru Petru Maior. — Cât mai mulți fundatori de aceștia să avem! Vivant sequentes.

Sântirea Casei diecesane din Caransebeș. Cătim în «Foaia Diecesană»: Casa diecesană de nou zidită din strada principală s'a sântit sâmbăta în 7 septembrie v. Sântirea a îndeplinit-o părintele protopresbiter Andrei Ghidiu, fiind de față P. S. S. dl episcop diecesan, Nicolae Popea, membrii consistoriali, corpul profesoral și elevii dela amândouă institutele diecesane, cel teologic și cel pedagogic. Catul de sus al acestei case este merit pentru aceste două institute diecesane. Din acest motiv P. S. S. dl episcop după îndeplinirea actului sântirii ținu o cuvântare cu privire la scopul edificiului, făcând cu pietate amintire de însemnătatea edificiului vechiei reședințe episcopoești, unde au fost până acuma aceste institute, care reședința este martor viu al esistenței episcopiei Caransebeșului încă din timpurile cele mai îndepărtate.

Congresul studenților români la Giurgiu, în 5/17 septembrie, a reușit bine. După asigurările primite, guvernul a acordat studenților trecere liberă pe calea ferată, iar societatea din Giurgiu le-a făcut multe surprinderi plăcute. Președinte s'a ales Mendonidi. Dl Leon Grigorescu a vorbit despre influența elementului moral în progresul societății. Apoi cu toții au făcut o plimbare foarte frumoasă pe Dunăre și la Rușciuc au fost primiți cu cea mai călduroasă simpatie. La Giurgiu studenților bulgari, sârbi și greci li s'au făcut ovațiuni. Viitorul congres se va ține la Roman.

Reuniune învățătoroasă gr. c. română în Biharia. Ne-am esprimat în mai multe rânduri mirarea, că numai învățătorii români gr. c. din comitatul Biharia n'au încă o reuniune, după cum au învățătorii din toate părțile. Înainte de asta cu vr'o 12 ani s'a făcut o încercare în protopopiatul Leta-mare, înființându-se o reuniune a învățătorilor din acel protopopiat; înse cu schimbarea protopopului, a încetat și aceea. Acum dl Alexandru Mureșianu, învățător de fete în Poceiu, sediu actual al protopopiatului Leta-mare, face un apel în «Unirea» din Blaș către toți învățătorii gr. c. din Biharia să înființeze o reuniune, fiind convinși că vor fi ajutați și din partea guvernului diecesan. Salutăm cu bucurie inițiativa și nu ne indoim, că inspectorul școlar diecesan, părintele canonic Paul Vella, va sprigini cu totă căldura stăruința învățătorilor.

C E E N O U ?

Hymen. Dl dr. *Alexandru Hosszu*, avocat în Deva, și domnișora *Aurelia Petco*, fiica dlui dr. *Lazar Petco* avocat în Arad, la 4 octombrie vor serba cununia lor în catedrala din Arad. — Dl *Ioan Muntean* și dșora *Lucia Silvia Borza*, s'au cununat la 8/20 septembrie în Șaroș. — Dl *Ioan Tuducescu*, învățător în Lipova, și-a încredințat în 5/17 septembrie a. c. de soție pe dna *Maria vëduvă* rămasă după fostul preot *Nicolae Bogdan* din Săn-Nicolaul-mic.

Soiri personale. Maj. *Sa împărătesa și regina Elisabeta* a plecat în duminca trecută la Corfu, unde va petrece timp mai lung. — *Regele Carol* se va duce din Italia în Germania, unde va asista la manevrele armatei germane. — Dl *N. Ghica*, căpitan de geniu în armata României, care a însoțit pe ministrul de război dl *Lahovary* la *Bistrița* în calitate de adjutant, a fost decorat de Maj. *Sa* monarhul cu crucea de cavaler al coronei de fer. — Dl dr. *Absolon Feier* este numit ca medic asistent la spitalul militar din Sibiu.

Bola reginei României se află cam în același stadiu, când mai bine, când mai reu. La *Pallanza*, unde se află un institut de hydro-terapie, și regele face băi. Regele a decis să nu se mai ia nici o domnișoră de onoare. Dna *Zulnia Sturdza* a primit a fi prima dămnă de onoare; dnele *Zoe Bengescu* și *Sofia Candiano-Popescu* vor secundă pe dna *Sturdza* ca dămne de onoare. Casa reginei va fi compectată printr'un șambelan, care va fi generalul *M. Vlădescu*, fost ministru de resbel. Dra *Teodori* va fi singura dră de onoare atașată pe lângă regina. Nici un din aceste dămne nu vor locui în palat. Regina va rămâne la *Pallanza* până la perfecta sa restabilire. Personele ce vor rămâne cu regina, după rentorcerea regelui, sânt principela și principesa de *Wied*, dnele *Zulnia-Sturdza*, *Bengescu* și dra *Teodori*; dnu general *Teodori*, *Vlădescu* și patru servitori. Muma reginei nu va părăsi pe fiica sa, până când acésta nu se va însănătoșă.

Pământ sfânt pentru mormântul arhiducelui Rudolf. Arhiducele *Franz Ferdinand d'Este*, moștenitorul presuntiv al coronei, a primit în audiență pe dl *Heilpern*, un ungar așezat de douăzeci de ani la Iafa în Palestina. Densul a adus douăzeci de saci de pământ de pe muntele *Maslinilor* de lângă *Ierusalim*, pentru a se depune pe mormântul repositului arhiduce *Rudolf*. Sacii sânt făcuți din pânză roșie, albă și verde, colorile ungurești. Dl *Heilpern* a spus că numai cu mari greutate a putut să capete acel pământ, că turcii săriseră de mai multe ori ca să-l omări în vreme ce transportă sacii. Arhiducele a luat pământul în primire, a mulțumit și a făgăduit că acest pământ va fi depus în giurul sicriului arhiducelui *Rudolf*.

Cartă poștală oare a ocolit pământul. Dl *Sc. Dumitrescu*, oficiant în biroul telegrafic-poștal din *București*, a espediat în ziua de 10 mai o carta poștală, din cele care se făcuseră pentru jubileu, să facă ocolul pământului. Prin acésta carta poștală se rugă oficiurile poștale unde ea va ajunge să o trimetă înainte după adresele indicate de densul. Drumul parcursului este: *Constantinopol*, *Alexandria* (Egipt), *Port-Said*, *Suez-Aden*, *Post-office-maritime*, *Calcutta*, *Hong-Kong*, *Sangai*, *Iokohama* (Iaponia), *San-Francisco*, *Mont-real* (Canada), *Londra* și în ziua de 4 septembrie a ajuns din nou în *București*, după un drum de 97 zile.

Un compositor român nebunit. Se scrie din Iași, că cunoscutul profesor de bel-canto dela conservatorului de acolo dl *M.* care jucă domino în sala ote-

ullui «Traian» a inebunit d'odată. Pricina se atribuie unor atacuri jurnalistice din localitate asupra meritelor sale ca profesor și compositor. Nenorocitul a fost transportat la casa de sănătate (Golia). El are un fiu ce studiază în Bologna (Italia).

Studentii străini la Bucureși. După încheierea congresului din Giurgiu al studenților români, la care au luat parte și câțiva studenți bulgari, sârbi și greci, toți aceștia s'au dus duminică trecută la Bucureși, unde la gară au fost primiți cu mare entuziasm. O musică militară și orchestra dlui Dinicu cântă imnul «Deșteptă-te Române!». Locomotiva eră decorată cu drapele, iar primele trei vagoane aveau la ferestă drapele bulgar, sârb și grec., pe când tricolorul român se plecă să salute drapelele străine. La gară un student țină cuvântare în limba franceză, apoi cortegiul s'a dus la universitate, unde delegația studenților străini fu salutată de nou, ea a răspuns printr'unul din membrii ei, urând realizarea ideii înfrățirii popoarelor din peninsula balcanică. Apoi au vizitat târgul Moșilor, unde au luat dejunul în chioscul primăriei, arangiat pentru primirea studenților; alta parte s'a dus la Opler, iar unii au vizitat șoseua. Sêra s'a dat reprezentație de gală literară în palatul noului Ateneu. După reprezentație, studenții au făcut o procesiune cu lanterne venețiene până la Cismigiu, unde au văzut «Fântânile luminoase», în grădină au fost organizate petreceri de primărie în onorea studenților. Luni vizitară diferitele institute și așezăminte publice, mormântul lui Eminescu; sêra asistară la un banchet, care s'a dat în onorea lor de cătră studenții bucureșeni. Banchetul s'a sfârșit pe la orele 11 și jumătate, la esire studenții au jucat pe stradă sêrba, hora și chindia cu lăutarii din banda lui Dinicu. Marți s'au dus la Sinaia.

Soiri sourte. Dl. Esarcu ministru de externe al României a petrecut duminică trecută la Sulina; pe drum s'a oprit ca să vedă lucrările mării tăeturi ce se face între a opta și 18-a milă a brațului Sulina; poporațiunea din Sulina i-a făcut o primire călduroasă, iar comisiunea europeană a dat un prând în onorea ministrului român. — *Cursul de moșit în Ora-dea-mare*, pentru femeile care vreu să 'nvețe moșitul, se va deschide la 11 octombre; inscrierile se fac dela 1—10 octombre. — *In satele din România* de peste Milcov frigurile palucide băntue cumplit de vr'o trei luni de zile; epidemia se lățeșce foarte, căci lipsesc medicamentele și 'n multe locuri bieții ômeni mor în lipsa unui gram de chinin.

Neorolôge. *Elvira Feier*, fiica dlui George Feier, avocat în Boroșineu, a încetat din viață la 6/18 l. c. în etate fragedă, jeliță afară de părinți, de numeroși consângeni. — *Aurel Givulescu*, absolvent de teologie al diecesei aradane, a murit la 2/14 l. c. în Arad, în etate de 22 ani.

OGLINDA LUMEI.

Cronioă mică. *Sadi Carnot*, președintele republicei franceze, a ținut la Vitry un toast, care se priveșce drept răspuns la vorbirea împăratului Germaniei, prin care acesta a numit «parvenu» pe Napoleon I. Carnot a dis, că Franția are garanța unei păci în armata sa, căreia îi mulțămii în numele Franciei întregi. Toți asistenții au ascultat în piciore și au aplaudat cuvintele din urmă. — *Casus belli* se consideră, conform tractatului de triplă-alianță: decă Franția ar atacă Italia, decă Franția ar atacă Germania, decă Rusia ar atacă Austro-Ungaria. — *Ministrul de resboiu francez* a decis să se mai facă urgente forturi noue în giurul cetății Belfort. — *In Ger-*

mania s'a pornit o mișcare pentru revisuirea constituției imperiului. Până când Bismarck a fost la putere, acesta nu s'a putut face, dar acum liberalii sperază. Modificările au să se facă mai cu sêmă din punctul de vedere al responsabilității ministeriale, cât și pentru garantarea drepturilor parlamentului german și ale dietei prusiane. — *Papa* a primit 2000 de pelerini francezi și le-a rêspons în franțuzesce. Chestiunea lucrătorilor și socială nu va găsi nici odată o soluțiune adevărată și practică în legile curat civile, ci numai prin acțiunea bisericeii combinată cu resursele și silințele puterilor publice și a înțelepciunii umane. Evitați pe ômenii perversi, mai cu sêmă pe socialiștii, cari restörnă ordinea socială în paguba voastră!

Fômetea în Rusia. Pe fiecare și se povestesc aci tot alte istorii despre suferințele țeranilor lipsiți de hrană. În gubernia Pensa situația este și mai înfricoșătoare decăt la Casan. Aci într'un sat țeranii au ras pământul de ierbă, copacii de frunđe. Pământul sêmână cu o întindere imensă stâncosă unde n'ar fi crescut plantă de când lumea. Acum nenorocii desrădăcinază copacii și le taie rădăcinile; le duc acasă, le coc în cuptor, apoi le pisază și fac un fel de pâne din praful dobândit. Țarul le-a dat voie să consume astfel și copacii de pe domeniile sale de prin pregiur. Nici urmă de vită nu se mai află. Cei din urmă doi boi au fost tăiați acum o lună și carnea lor a fost împărțită de staroste la bolnavii din sat. Ajutôrele ce se trimit sânt așa neindestulitôre, încât nu se dă locuitorilor pâne adevărată decăt de doue ori pe sêptemână, joia și duminica. Grupe de țerani se mișcă încet pe strade fără nici o țință; e numai umbra de ei; sânt galbeni, ochii li s'au dus în fundul capului.

Țarul nebun. Acesta e titlul unei broșuri apărata la Londra, care pretinde a face mai multe comunicări din viața intimă a țarului. E scrisă de «un ras competent.» N'a inebunit de tot, — ȳice autorul, — ci numai pe jumătate, în urma manoperilor întrebunțate de camarila sa, care nu trece an să nu-l sperie cu môrtea cu nihilistii. Bietul țar, scrie broșura, nu mai îndrăzneșce să iêsă prin lume. Câte odată stă trântit ore întregi, pe covorul din camera sa de lucru, speriat, sare apoi în sus, și strigă după ajutor.

Suverane fumătore. Un jurnal străin făcând o mică cercetare asupra obiceiurilor suveranelor Europei, din această cercetare reese că: împărătesa Austriei fumază pe și dela treideci până la patrușeci de țigări de tutun turcesc. Pe mēsa sa stă tôtă ziua o cutie de argint cu țigări și-o farfurie de aur pentru cenușe. Țarina are și dēnsa o mare poftă pentru tutun; dar nu fumază decăt în buduarul seu, care este împodobit cu niște superbi palmieri, înfățișând astfel în miniatură una din cele mai frumoșe săli din Alhambra. Regina Margareta a Italiei fumază foarte mult, dar numai când este singură. Regina regentă a Spaniei consumă foarte multe țigări de tutun egiptean. Regina Natalia a Serbiei fumază fel de fel de tutunuri, din cari are o colecție, intocmai ca și regina României. Contesa de Paris nu găseșce nimic bun decăt tutunul de Havana, iar fiica-sa, regina Portugaliei, își aduce țigările din Dresda.

Marele vizir fără harem. Djevad Pașa, noul vizir, n'are harem, acesta e cei mai interesant detaliu asupra inaltului demnitar care e acum la cârma guvernului otoman. Djevad Pașa e căsătorit cu o singură soție. Cercurile religioșe din Turcia sânt foarte indignate, că Djevad a renunțat la harem, dar vizirul e un om energic și e foarte probabil că și de aci înainte va remâne monogam. Cu singura sa soție Djevad Pașa trăeșce foarte fericit; ea aparține unei familii

distinse și posedă o educație strălucită. Educatorul ei a fost însuși Djevad Pașa.

Statistica sinuciderilor în armată. Longuet, un medic militar francez, a prezentat înaintea consiliului internațional de igienă din Londra o statistică interesantă asupra sinuciderilor în diferitele armate ale Europei. Longuet, la fiecare sută de mii de soldați stabilește următoarea cifră a sinuciderilor: în Austro-Ungaria 146, în Germania 67, în Italia 40, în Franța 29, în Algeria, în urma influențelor climei, 63, în Belgia 24, în Anglita 23, și în coloniile ei, în urma influenței climei, 42, în Rusia 20, în Spania 14, în Turcia 9, în România 2. Din această statistică rezultă, că Austro-Ungaria dă numărul cel mai mare de sinucideri, din cauza militarismului brutal, ce domnește în această armată!

Perduți pe o insulă. Un vapor care a sosit dăunând la Plymouth a adus în portul acesta amănunte emoționătoare asupra naufragiului corăbiei «Compadre» din Liverpool, de sub comanda căpitanului dl Jones. Corabia se sfărâmă de stâncile insulelor Auckland, în Noua Zelanda. Timp de 109 zile, naufragiații trăiră pe o insulă părăsită. Ei descoperiră în primele zile după naufragiu, un deposit de alimente lăstate se vede dinadins de niște marinari, în prevederea vre-unui sinistru maritim. După ce isprăviră aceste proviziuni, marinarii de pe Compadre au trebuit să se hrănescă cu paseri pe cari le omorau cu praștia. Unul din omenii echipajului, Petru Nelson, dispărură în pădurile cari acoperă o parte a insulei și nu se mai întorse. Naufragații a fost primiți la 6 septembrie pe bordul vaporului «Janet Ramsey» care trecea în fața insulei.

Șoiri străine. *Aprópe de Messina*, în Italia, un junel al unei linii de cale ferată la care se lucrăza acum, s'a surupat: un număr mare de lucrători au fost îngropați de vii. — *Forț Rusia* adună timbre poștale; colecțiunea lui este una din cele mai complete din lume și se îmbogățește pe zi ce merge; el mai adună și oue de paseri rare. — *O circulară trimisă femeilor germane* de către o ligă de curând constituită roga secul frumos din totă Germania să nu-și mai pue de acum înainte pene de pasere la pălărie. S'a constituit o uniune germană în contra distrugerii paserilor, sub protecția princesei de Mecklemburg. — *Ioan Orth*, despre care s'a scris că ar trăi și că a luat parte la rebelul din Chili, după șcirile mai noue nu mai trăește.

M O D A.

Un curios giuvaer pentru dame.

Damele din America au început să introducă un giuvaer foarte curios. Acesta e un mic gândac, care lucesce atât de tare, încât luciarea lui întrece pe cea a electricității. Numele acestui licuriciu e *cucuito* (*Cyrophorus noctilucus* L), și probabil că Indienii i-au botezat astfel, cari îi prind pe unde pot da de ei, înșelându-i c'un cărbune roșu, la care trag licuricii ca la soțul lor. După ce i-au prins astfel, îi bagă într'o colivie de sêmă, unde îi nutresc cu trestie de zahar și-i scaldă de două ori pe zi, ca să nu-și perdă luciarea. Modul cum poartă damele acest giuvaer e dintre cele mai curioase: sêra ia dintre gândaci atâtea esemplare câte giuvaere îi trebuie, îl îmbracă pe fiecare într'un voal (dul) fin, și astfel îl întărește de veșmânt, ori îl acapă în pâr. Gândacii osândiți astfel la închisore, stau nemișcați în voal și radiază splen-

did o lumină, care sêra dă damelor aspectul unu; cer impodobit cu stele. Renturnându-se dela plimbare acasă, îi desbracă de voal și-i așeacă iarăș la locul lor în colivie. În statele unite se vënd astfel de gândaci-licuricii cu câte 20 de dolari esemplarul. Avis damelor nôstre!

SFATURI HIGIENICE.

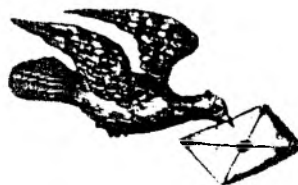
Somnul omului. Doctorul german Cold, dela universitatea din Berlin, pledază pentru a se acordă tinerilor un somn mai lung. Pruncii dăcă sânt sânetoși, își satisfac pe deplin trebuința de somn; dênșii dorm într'una cele câteva sêptemâni de după nașcere, nedesșteptându-se decât pentru a suge. În anii dintâi părinții lasă pe copii să dórme mai mult numai pentru ca să nu facă gălăgie. Inse dela șapte ani înainte somnul copiilor e scurtat prin frecventarea școlii și lucrul e vătămător sânetății. La vârsta de 12 ani, copilul nu mai dórme decât opt ore pe când în realitate i-ar trebui 11 ore. Până la vârsta de 20 de ani, omul are nevoie de nouă ore de somn. Altfel creerul și sistemul nervos nu se odihnește destul și nu funcționează în chip normal. Istovirea, aștțarea, turburările intelectuale înlocuesc cu incetul gustul de muncă și spiritul de inițiativă.

Ochilarii de cristal. După toți invêțații, ochilarii de cristal de stâncă sânt cei mai buni pentru cei cu ochii stricați. Sticlele sânt și mai durabile decât la ochelarii cu sticla turnată. Dar trebuie luat bine sêma ca să fie lentilele bine tăiate. Când această precauțiune n'ar fi luată de cineva, acela s'ar espune la stricarea vederii.

O baie feruginosă. Sânt de ajuns 500 până la 600 de gr. de sulfat de fier, într'o baie ordinară, pentru a se obține o baie feruginosă cu proprietăți tonice și astringente. Aceste bai sânt bune pentru dómnele care sufer de coloroză și de leucoră, pentru scrofuloși și rachitici.

În contra petelor roșiatice cari es câte odată pe față, — mai ales vêra — pe obraz, să se întrebuinteze următorul mijloc. Să se ungă locul pe care sânt petele cu zamă de fragi. Mijlocul e foarte bun.

Poșta redacțiunei.

Mândăstirea Dragomirna. Numerele reclamate s'au trimis. Causa sistării a fost, că foia ni s'a înapoiat.

Berlin ?

Liege. Trimiteți și celelalte basme. Aceste vor eși în curând. Salutare!

Călindearul sêptemânei.

Dia sept.	Călindearul vechiu	Calind. nou	Sorele
Dumin. după	inălț. cruc. Ev. delă Marc c. 8, gl. 5, a inv. 3.		res. ap.
Duminecă 15	Mart. Nichita	27 Waldemar	5 55 5 41
Luni 16	Cuv. Eufemia	28 Wenceslaw	5 56 5 44
Mărți 17	Mart. Sofia	29 Arch. Mich.	5 57 5 42
Mercuri 18	Cuv. Eumeniu	30 Ieronim	5 59 5 40
Joi 19	Mart. Trofim	1 Okt. Remig.	6 0 5 38
Vineri 20	Mart. Eustatiu	2 Otto	6 1 5 36
Sâmbătă 21	Apost. Codrat	3 Ilariu	6 3 5 34

Trelluniul iulie-septembrie incheiându-se incurând, rugăm pe abonații nôștri să-și innoiescă de timpuriu abonamentele.

Proprietar, redactor respundător și editor: **IOSIF VULCAN.**

Cu tipariul lui Iosif Lang în Oradea-mare.